

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 26 • październik 2008 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Chcemy żyć długo? Bądźmy aktywni!

Kampania wojewody

Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny

Rządowy program

„Moje boisko – Orlik 2012”

W numerze

Wrześniowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Kampania wojewody	6
„Kochaj życie”	6
Wieści z urzędu	7
Z Unią na Ty	8
Czyste powietrze w regionie	8
„Moje boisko – Orlik 2012”	9
„Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny”	9
Kulturalny eksport	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto przeczytać	11
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Z „okrągłaka” wprost do Limy: Daniel konfiguruje połączenie internetowe z mieszkającym w stolicy Peru autorem wystawy fotograficznej organizowanej w urzędzie wojewódzkim. - Odległość nie gra roli. Wystarczy kilka zmyślnych kliknięć myszką - mówi informatyk

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

Architekt i budowniczy klimontowskiej kolegiaty to Wawrzyniec Senes.

Ten XVII-wieczny architekt i budowniczy (występujący także jako Muretto de Sant) pochodził z Sent koło Muretto w alpejskiej Gryzonii (Szwajcaria). Pracował m.in. dla braci Ossolińskich, wojewody sandomierskiego Krzysztofa i kanclerza Jerzego. W latach 30. i 40. XVII w. projektował, przy współudziale wojewody Krzysztofa, ostateczny kształt i budował zamek Krzyżtopór w Ujeździe, jedną z najwspanialszych rezydencji magnackich w Polsce XVII w. Był również architektem i budowniczym kolegiaty w Klimontowie (na fotografii), ufundowanej przez kanclerza Jerzego. Wzorowany na wczesnobarokowej architekturze rzymskiej kościoł, zaprojektowany na rzucie elipsy wpisanej w wielobok, jest uważany za jedną oryginalniejszych budowli XVII w. w Polsce.

O życiu Senesa zachowało się niewiele informacji - wiadomo, że w Polsce pojawił się przed 1632 r. Rok później, w 1633, Laurentius de Sent został obywatelem Krakowa. W trakcie prac przy budowie Krzyżtopora, Wawrzyniec przebywał z rodziną najczęściej w dobrach Ossolińskich

w Ujeździe, Klimontowie i Ossolinie (być może przebudował Jerzemu Ossolińskiemu zamek w Ossolinie na renesansowy pałac).

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje p. Damian Czajka. Gratulujemy!

Nasze kolejne pytanie:

Mija 50 lat od powstania prototypu pierwszego wojennego samochodu ciężarowego, który produkowano w naszym regionie. O jaki samochód chodzi?

Na odpowiedzi czekamy do 30 października 2008 roku, pod numerem telefonu 342 12 44 lub pod adresem poczty elektronicznej anna.zmudzinska-salwa@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44
(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Wrześniowy przegląd wydarzeń

...

Wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba i wicewojewoda Piotr Żołądek wzięli udział w XVII Uroczystej Sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Spotkanie poświęcone było jubileuszowym obchodom 10-lecia istnienia województwa. - Sukces był możliwy przez odwołanie do tego, co niematerialne, co nie podlega naukowym badaniom, do tożsamości i lokalnego poczucia patriotyzmu. Pozwoliło to zjednoczyć siły i teraz mamy szansę budować wspólne „jutro” - mówiła wojewoda. Gośćmi specjalnymi sesji byli przedstawiciele Obwodu Winnickiego z Ukrainy.

...

W otwarciu XVI Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego wzięła udział wojewoda. Gościem specjalnym imprezy był minister obrony narodowej Bogdan Klich. Tegoroczne targi zbrojeniowe przyciągnęły do Kielc blisko 400 wystawców z 22 krajów, m.in. USA, Wielkiej Brytanii, Brazylii, Turcji, Rosji i Francji. XVI MSPO to jednak głównie prezentacja najnowocześniejszego

sprzętu i uzbrojenia armii RP, obozowiska polskiego z misji europejskiej w Republice Czadu oraz specjalistyczne konferencje i dynamiczne pokazy.

- Ta wystawa pokazuje, jakie są generalne tendencje rynku zbrojeniowego, w szczególności te, które zmierzają do globalizacji zarówno produkcji jak i kapitału. Tegoroczne targi to także okazja do prezentacji naszych rodzimych osiągnięć - powiedział minister Bogdan Klich.

...

W uroczystości otwarcia nowego budynku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach uczestniczyli wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz wicewojewoda Piotr Żołądek.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach jest największą biblioteką publiczną w regionie, której tradycja trwa już od 1909 roku. Posiada ponad 300-tysięczny księgozbiór współczesny i historyczny z różnych dziedzin wiedzy oraz zbiorów zabytkowy zaliczony do Narodowego Zasobu Bibliotecznego. Od 25 października 2007 r. Biblioteka znajduje się w nowej siedzibie przy ul. ks. P. Ściegiennego 13. W budynku o po-

wierzchni około 4100 m² przechowywane są i bezpłatnie udostępniane wszystkie kategorie zbiorów.

...

Statuetki laureatom Nagrody „Czyste Serce” wręczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Uroczystość odbyła się w Amfiteatrze na kieleckiej Kadzielni. Nagroda jest swoistym hołdem dla nieżyjącego Marka Kotańskiego, założyciela Ruchu Czystych Serc. W województwie świętokrzyskim ideę ruchu propaguje działający przy wojewodzie Zespół ds. Rodziny i Przeciwdziałania Uzależnieniom, a nominacji do nagrody i wyboru laureatów dokonuje działająca od 2003 roku Kapituła. W tym roku wyróżnieni zostali: Robert Kamiński, Stowarzyszenie Orłąt Armii Krajowej oraz powiat konecki.

...

37 par z gminy Piekoszów świętowało swoje „Złote gody”. Jubilatów odwiedził wicewojewoda Piotr Żołądek. - Życzę Państwu wiele sił i zdrowia oraz kolejnych, wspaniałych lat wspólnego życia - mówił wicewojewoda.

Wszyscy, z okazji 50. rocznicy ślubu zostali odznaczeni medalami za długoletnie pożycie małżeńskie. Uroczystość odbyła się w siedzibie Ochotniczej Straży Pożarnej w Piekoszowie.

...

W kapitułarzu klasztoru pocysterskiego w Koprzywnicy odbyło się „Głośne czytanie nocą” w ramach kampanii „Kochaj życie”. Spotkanie, podczas którego znane kobiety z naszego regionu czytały poezję, promowało badania profilaktyczne raka piersi i raka szyjki macicy. W trakcie imprezy zebrani mogli wsłuchać się w poetyckie monologi zaproszonych gości, przeplatane lirycznym dialogiem pary wojewodów oraz piosenkami w wykonaniu wicewojewody Piotra Żołądka. Wiersze m. in. Czesława Miłosza, Adama Asnyka, Adama Ochwanowskiego oraz lokalnych twórców, Marii Gawlikowskiej czy Wojciecha Sroczyńskiego czytali także Zofia Wilczyńska, Małgorzata Oracz, Agnieszka Servaas, Jolanta Gach, Marta Marczevska, Małgorzata Chaja, Marek Jońca i Marek Majkowski. Patronat nad imprezą objął pomysłodawca cyklu, kielecki antykwariusz Andrzej Metzger.

Temat miesiąca

Chcemy żyć długo? Bądźmy aktywni!

Starzenie się jest nieuniknionym, genetycznie zaprogramowanym procesem fizjologicznym, wciąż pełnym tajemnic i zagadek. Podeszły wiek nie musi jednak oznaczać choroby, a srebrne lata nie muszą kojarzyć się z fotelem przed telewizorem. Ludzie od lat próbują oszukać czas i naturę, jednak klucz do długowieczności tkwi w zwykłym i znanym wszystkim sposobie - aktywnym stylu życia i prawidłowym odżywianiu.

Starość? A co to takiego?

Od zarania dziejów ludzkość próbuje oszukać śmierć i opóźnić proces starzenia. Obsesja nieśmiertelności stawała się największym wyzwaniem naukowców na przestrzeni wieków. Nowe, spektakularne osiągnięcia inżynierii genetycznej i biologii molekularnej wciąż podsycają płomień nadziei, że ludzka maszyna osiągnie niebawem doskonałość. Ale czy naprawdę jesteśmy w stanie pokonać starość, zniedołężnienie, choroby i śmierć? Czy jest możliwe, by odwieczne marzenia o nieśmiertelności urzeczywistniły się? Niestety, na to pytanie wciąż nie ma odpowiedzi, niewątpliwie jednak ludzkość jest teraz bliżej rozwikłania tej zagadki niż kiedykolwiek.

Starzenie się to niesłychanie skomplikowany proces biologiczny, ingerujący brutalnie we wszystkie aspekty naszego życia, dewastujący bezpowrotnie fizyczny i intelektualny potencjał człowieka. Od chwili narodzin stajemy twarzą w twarz z poczuciem własnej śmiertelności. Jak pisze Dariusz Szukała, promotor zdrowia, biologiczny proces starzenia rozpoczyna się już od chwili narodzin i wraz z upływem lat jego dynamika rośnie. Po ukończeniu 30 roku życia nasze mięśnie tracą masę, siłę i wytrzymałość, ruchy są już mniej sprawne i elastyczne. Serce z biegiem lat nie jest już tak wydolne i coraz trudniej pompuje krew. Ściany naczyń krwionośnych grubieją i sztywnieją, przepływ krwi spowalnia się, a ciśnienie wzrasta. Substancje toksyczne nie są tak sprawnie neutralizowane i usuwane, gorzej przebiegają procesy trawienia i wchłaniania pokarmu przez organizm. Powoli tracimy wzrok, słuch, tkanki wysychają, a skóra marszczy się. Między 30 a 70 rokiem życia wydolność płuc spada o połowę, oddech staje się płytki i wzrasta niedotlenienie. Osłabieniu ulega praca systemu nerwowego i zachodzą nieodwracalne zmiany w mózgu. Osłabiony kręgosłup nie wytrzymuje naporów obciążenia, sylwetka garbi się, a jej równowaga ulega zachwianiu. Również układ immunologiczny coraz gorzej radzi sobie z inwazją różnych drobnoustrojów. Grasica - główny narząd odpowiedzialny za szkolenie komórek obronnych, niedołącznieje i obrasta tłuszczem, w związku z czym częściej zapadamy na różne choroby i infekcje.

Przechrzcić naturę

Prawdopodobnie nie możemy się nie starzeć, ale z pewnością możemy starzeć się wolniej. Współczesny postęp nauk medycznych wciąż dostarcza zaskakujących odkryć, a gerontologia - nauka o starzeniu się nieustannie wyłania nowe hipotezy usiłujące rozwikłać ten tajemniczy proces. Studiując odkrycia naukowców, Dariusz Szukała opisał mechanizmy, które warunkują dynamikę starzenia.

Próbując zgłębić tę tajemnicę, świat nauki zaczął ingerować w życie pojedynczych komórek, obserwować ich narodziny i śmierć. Niespodziewanie okazało się, że komórki nie mogą żyć wiecznie i rozmnażać się w nieskończoność. Posiadają bowiem specyficzne, wewnętrzne zegary, tzw. telomery, odliczające czas ich istnienia. Są to końcowe odcinki chromosomów, w pewien sposób przypominające zakończenia sznurowadeł. Z każdym podziałem komórek, telomery ulegają skróceniu i gdy ich długość spadnie poniżej określonego poziomu, komórki zaprzestają się dzielić i umierają. Ustalono, że w normalnej komórce ludzkiej licznik nastawiony jest na 50 i z kolejnym podziałem przesuwają się o jeden. Mechanizm ten jest tak precyzyjny i dokładny, że można określić wiek człowieka w przybliżeniu do 5 lat licząc pod mikroskopem liczbę podziałów niektórych komórek. Około 30 roku życia tracimy w przybliżeniu 40% telomerów, a w wieku 80 lat straty ich sięgają aż 70%.

Ale skoro telomery ulegają skracaniu, to może istnieje również możliwość ich wydłużania, i komórki mogłyby wówczas dzielić się nie pięćdziesiąt, a np. sto, tysięcy czy nawet milion razy? Przed nauką stanęło więc nowe, niezwykle wyzwanie - czy istnieje możliwość odradzania telomerów i wydłużanie biologicznego życia komórek? Odpowiedź okazała się zaskakująca i niesamowita. Odnaleziono mechanizm cofający zegar podziałów i dający komórce dłuższe życie - to enzym - telomeraza. Dodany do ludzkich komórek odnawia obcięte telomery i przedłuża ich życie o blisko połowę. W takim razie, czy odnawianie skracających się telomerów może uczynić człowieka nieśmiertelnym, albo chociaż wydłużyć jego życie do 200 lub 300 lat? Czy będziemy w stanie pewnego dnia wyprodukować pigułkę „włączającą” telomerazę w komórkach? Naukowcy są w tej kwestii wielkimi optymistami, twierdzą, że lek przeciw starzeniu się będziemy mogli kupić w aptece już za niespełna 10 lat.

Niestety, terapia przeciwdziałająca skracaniu się telomerów może umożliwić komórkom rozmnażanie się i pozostawanie zdrowymi, ale z kolei wszystko co przyczynia się do ich nieśmiertelności grozi także wywołaniem raka. Ponadto nie każdy rodzaj komórek może dzielić się w nieskończoność, czego typowym przykładem

dem są komórki nerwowe, których podział ustaje już we wczesnym okresie dzieciństwa.

Zatem podsumowując wszystkie teorie, najbezpieczniejszą metodą utrzymywania dobrego zdrowia i opóźnienia starości jest po prostu, przynajmniej na razie, aktywny i zdrowy styl życia. Co do jego skuteczności wszyscy naukowcy pozostają zgodni. Sport, regularne wysypianie się i mnóstwo uśmiechu w połączeniu z prawidłowym odżywianiem jest niezawodną „pigułką życia”. W promocję aktywnego stylu życia wśród seniorów włączyła się również wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba organizując obchody Międzynarodowego Dnia Seniora.

Promocja aktywności w urzędzie

Uroczystości, które odbyły się 30 września w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim, przyciągnęły do urzędu nie tylko seniorów, ale także pracowników placówek pomocy społecznej z regionu świętokrzyskiego. Na początek wszyscy zgromadzeni na placu przed ŚUW obejrzeli pokaz ćwiczeń Qigong zaprezentowany przez członków Polskiego Stowarzyszenia Zdrowotnego Qigong. Zdaniem ćwiczących, to doskonała metoda na wydłużenie sił witalnych nawet w zaawansowanym wieku. Współczesna medycyna uważa obecnie, że u podłoża wielu schorzeń leży stres. Ciągłe napięcie układu nerwowego szybko prowadzi do przeciążenia i uszkodzenia praktycznie wszystkich organów naszego organizmu. Jedną z metod pomagającą zapanować nad naszymi emocjami oraz zmienić sposób reagowania jest Qigong. Reguluje on nasz oddech, wycisza umysł, poprawia kon-

Pokaz ćwiczeń Qigong

centrację, pomaga zapanować nad stresem, niwelować jego skutki i uwalniać się od negatywnych emocji.

Po pokazie wszyscy wzięli udział w konferencji, która miała na celu aktywizację osób cierpiących na chorobę Alzheimera. Podczas spotkania swoją działalność omówili członkowie Wielkopolskiego Stowarzyszenia Alzheimerowskiego, Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Chorbą Alzheimera oraz Ośrodek Wsparcia Dziennego dla Chorych na Alzheimera w Kielcach. Referaty na temat „Aktywni bez względu na wiek – nowy obraz polskiego seniora XXI wieku” przedstawiły osoby zrzeszone w kieleckim Towarzystwie Dobroczynności.

Elementem kończącym obchody Międzynarodowego Dnia Seniora było otwarcie wystawy pt. „Ćwicz póki pamiętasz”. Ekspozycja ukazuje aktywną rehabilitację seniorów oraz osób cierpiących na chorobę Alzheimera, wykonujących ćwiczenia Tai Chi.

Otwarcie wystawy „Ćwicz póki pamiętasz”

Kampania wojewody

„Potrzebuję rodziców od zaraz” to tytuł realizowanej w październiku kampanii wojewody Bożentyny Pałki-Koruby mającej na celu promowanie rodzicielstwa zastępczego.

Akcja organizowana jest już po raz trzeci, ma charakter informacyjny i skierowana jest do mieszkańców województwa świętokrzyskiego, a jej celem jest propagowanie rodzicielstwa zastępczego. Liczba rodzin zastępczych w skali województwa niestety nie zaspokaja potrzeb. W placówkach całodobowych w regionie przebywa obecnie 400 dzieci i młodzieży. Zdecydowana większość to dzieci dotknięte problemami zdrowotnymi, zaniedbane rozwojowo. Największą potrzebą staje się wobec tego pozyskanie kandydatów do roli tzw. rodziny zawodowej specjalistycznej.

Do tegorocznej akcji włączyły się wszystkie Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie funkcjonujące na terenie naszego województwa. Ich zadaniem jest organizacja dyżurów informacyjnych w formie telefonicznej i bezpośredniego kontaktu ze specjalistami ds. pracy z rodziną, kuratorami sądowymi, psychologami, pedagogami. Ponadto zamieszczane są informacje o tematyce prorodzinnej w lokalnej prasie i radio oraz rozprowadzane są na terenie powiatów plakaty i ulotki.

W działania w ramach przedsięwzięcia włączyło się także Kuratorium Oświaty, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze, organizacje pozarządowe, biskupi diecezji: sandomierskiej, kieleckiej i radomskiej. W trakcie trwania akcji w kościołach odczytane zostaną specjalne komunikaty dot. rodzicielstwa zastępczego.

„Kochaj życie”

Kampania wojewody Bożentyny Pałki-Koruby „Kochaj życie” zbliża się do kulminacyjnego punktu. W październiku zaplanowano wiele przedsięwzięć dla kobiet, podczas których promowana będzie profilaktyka raka piersi i szyjki macicy.

16 października rozpocznie się kolejny tzw. „Różowy tydzień”. W tym dniu odbędą się spotkania ze specjalistami w największych uczelniach regionu. Pierwsze z nich rozpocznie się o godz. 10.00 w Auli Wydziału Zarządzania i Administracji Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, drugie, dwie godziny później w sali nr 117 budynku B Politechniki Świętokrzyskiej. Do udziału w spotkaniach zaproszeni zostali wszyscy studenci. Natomiast w piątek, 17 października, odbędzie się finałowa impreza z serii „Głośne czytanie nocą”. Tym razem zostanie ona zorganizowana u pomysłodawcy cyklu, kieleckiego antykwariusza Andrzeja Metzgera, w antykwariacie przy ul. Sienkiewicza. Dzień później mieszkańcy Kielc będą mogli spotkać się z wojewodą oraz wysłuchać porad ekspertów w miejskich autobusach linii 34 i 46. Specjalne pojazdy wyjadą na ulice o godz. 10.00. Podczas kilku kursów wszyscy zainteresowani pasażerowie otrzymają ulotki informacyjne oraz upominki przypominające o profilaktyce raka piersi i szyjki macicy. „Różowy tydzień” zakończy się 19 października.

Kampania „Kochaj życie” została zainaugurowana 3 marca konferencją ze specjalistami oraz wszystkimi samorządowcami z całego regionu świętokrzyskiego. Jej celem jest promowanie wśród kobiet profilaktycznych badań cytologicznych i mammografii. Do tej pory w ramach akcji zorganizowano kilkanaście happeningów w galeriach handlowych w regionie oraz szereg spotkań z kobietami, podczas których mogły one posłuchać porad specjalistów na temat profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy. Dotychczasowe działania w ramach kampanii to również promocja profilaktyki podczas spotkań z cyklu „Głośne czytania nocą”, spektakle muzyczno-poetyckie, oraz promocja akcji podczas pokazów mody i tematycznych pikników dla mieszkańców województwa.

Przypominamy również, że trwa ogłoszony w ramach kampanii konkurs na najlepszy gabinet ginekologiczny w województwie świętokrzyskim.

Swoj głos w konkursie można oddać za pośrednictwem kuponów drukowanych co tydzień w dodatku do gazety „Echo Dnia” pn. „Zdrowie i uroda”.

Wieści z urzędu

Konkurs wojewody

„Homo homini” to tytuł konkursu na najbardziej aktywne formy wspierania i działania na rzecz osób niepełnosprawnych w województwie świętokrzyskim w 2008 roku, ogłoszonego przez wojewodę Bożentynę Pałkę-Korubę.

Celem przedsięwzięcia jest m.in. popularyzacja dobrych praktyk w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz promowanie postaw, zachowań i działań podnoszących jakość ich życia. Do konkursu zostały zaproszone starostwa powiatowe i gminy z całego regionu, szkoły „przyjazne” osobom niepełnosprawnym oraz organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i przedstawiciele mediów działający na rzecz osób niepełnosprawnych.

Do konkursu należy zgłaszać kandydatury wraz z uzasadnieniami, na adres Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Termin przyjmowania zgłoszeń upływa 10 listopada 2008r. Szczegółowe informacje zostaną zamieszczone w regulaminie na stronie internetowej SUW.

Polityka społeczna w regionie

Realizacja założeń polityki społecznej w województwie świętokrzyskim oraz udział naszego regionu w Szwajcarsko - Polskim Programie Współpracy były tematami konferencji, w której wzięła udział wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba oraz wicewojewoda Piotr Żołądek.

Podczas spotkania przedstawiono ostateczne osiągnięcia w sprawie uregulowania stanu własności nieruchomości Domu Pomocy Społecznej w Pińczowie, który dzięki staraniom i dofinansowaniu wojewody został w całości przejęty przez starostwo powiatowe w Pińczowie. Omówiono również inwestycję polegającą na budowie trzech samodzielnych domków przeznaczonych dla wychowanków Placówki Opiekuńczo - Wychowawczej w Łoniowie, na którą wojewoda przeznaczyła milion zł.

W trakcie konferencji rozmawiano również o Szwajcarsko - Polskim Programie Współpracy. Województwo świętokrzyskie znalazło się wśród czterech regionów w Polsce, które zostaną objęte projektem. Jego celem jest zmniejszenie różnic społeczno - gospodarczych w obrębie rozszerzonej Unii Europejskiej. Na realizację programu we wszystkich czterech regionach zaplanowano 35 mln franków szwajcarskich, środki zostały uruchomione w III kwartale 2008 roku.

Najlepsze kąpieliska w regionie

Kąpielisko „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim, za nim zalew w Sędziszowie a tuż po nim kąpielisko w Suchedniowie - tak wygląda trójka najlepszych kąpielisk które wzięły udział w konkursie wojewody Bożentyny Pałki-Koruby na „Najbezpieczniejsze i najlepiej zorganizowane kąpielisko do sezonu letniego 2008 w regionie świętokrzyskim”.

0,21 punktu - tyle zabrakło kąpielisku w Ostrowcu Św. do zdobycia maksymalnej ilości punktów, jaką mogła przyznać komisja, ale i tak z notą 19,79 punktu wygrało ono konkurs ogłoszony przez wojewodę. Drugie miejsce zajęła Baza TKR w Sędziszowie z notą 19,32 punktu, a tuż za nim z 19,30 punktu uplasowało się kąpielisko w Suchedniowie.

Decydujący wpływ na ostateczne wyniki miały sierpniowe kontrole kąpielisk, które, po dokładnym przeliczeniu wszystkich ocen, minimalnie wysunęły Sędziszów przed zajmujące wcześniej drugie miejsce kąpielisko w Suchedniowie. - *Stan większości kąpielisk poprawił się od momentu wstępnych kontroli. W porównaniu z poprzednim sezonem natomiast poprawa dotyczy wszystkich akwenów, można zatem śmiało powiedzieć, że rywalizacja jest mobilizująca* - powiedziała wojewoda.

Członkowie komisji stwierdzili, że kąpieliska, które zajęły czołowe miejsca były zdecydowanie najlepiej przygotowane pod względem wyposażenia, systemu ratownictwa oraz zabezpieczenia logistycznego, czyli m.in. dostępności sanitariatów, gastronomii, obiektów sportowych i parkingów.

Wszystko wskazuje również na to, że cel konkursu został osiągnięty. - *Zależało nam na zwiększeniu zainteresowania samorządów gmin, instytucji oraz indywidualnych właścicieli do jak najlepszego przygotowania kąpielisk i wypożyczalni sprzętu wodnego. Najważniejszym zadaniem było zapewnienie bezpieczeństwa korzystających z wypoczynku i kąpeli. Zasadniczą rolę odgrywała również poprawna organizacja kąpieliska, oraz zabezpieczenie ratownicze wraz z niezbędnym sprzętem do bezpośredniego ratowania życia* - poinformowała wojewoda. Dodała, że w stosunku do wyników pierwszych kontroli z początku lipca widać znaczący postęp w przygotowaniu i zabezpieczeniu kąpielisk, czego namacalnym dowodem może być choćby obecność ratowników na tych akwenach, gdzie nie było ich wcale, a w kilku przypadkach poprawiono również infrastrukturę i wyposażenie kąpielisk, polepszył się również stan sanitarny.

Uroczysta gala finałowa odbyła się w Studiu „Gram” Polskiego Radia Kielce, partnera konkursu. Podczas imprezy wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba uhonorowała zwycięzców statuetkami, wręczono również specjalną statuetkę publiczności, która została przyznana po przeliczeniu głosów oddanych za pośrednictwem kuponów i głosowania na stronie internetowej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Jednocześnie spośród osób, które wzięły udział w głosowaniu wylosowano zdobywcę nagrody. Okazał się nim pan Wiktor Podgórski z Kielc. Serdecznie gratulujemy!

Z Unią na Ty

Liberalizacja transportu drogowego

Dzięki porozumieniu ministrów transportu krajów Unii Europejskiej nastąpi dalsza liberalizacja transportu drogowego w UE, w tym zasady świadczenia usług przez przewoźników z innego kraju.

Chodzi o tzw. kabotaż, czyli wykonywanie przewozów między dwoma miastami w innym kraju niż kraj pochodzenia przewoźnika. Dzięki temu mają zostać wyeliminowane „puste” przejazdy, co przyczyni się do redukcji emisji CO², co jest jednym z priorytetów UE.

Przyjęty kompromis jest jednak bardzo skomplikowany - kabotaż obwarowano wieloma warunkami. Dopuszczalne mają być trzy jazdy kabotażowe w ciągu siedmiu dni po wykonaniu przewozu międzynarodowego. Dopuszcza się jednocześnie możliwość wykonania w ramach tego limitu operacji kabotażowych w innym dowolnym państwie członkowskim, pod warunkiem, że są one ograniczone do jednej operacji kabotażowej w poszczególnym kraju. Przewozy te mogłyby być wykonywane w ciągu trzech dni następujących po wjeździe bez ładunku na terytorium danego państwa członkowskiego. I tak np. kierowca z Polski po dostarczeniu towaru do Hiszpanii mógłby wykonać jeszcze trzy operacje pomiędzy różnymi miastami Hiszpanii, albo - w drodze powrotnej do Polski - po jednej operacji we Francji, Holandii i Niemczech.

Sprawdzenie, czy zasady te są respektowane, ma być możliwe dzięki listom przewozowym. Obecnie możliwość wykonywania przewozów w innym kraju UE jest częstokroć ograniczona szeregiem przepisów, którymi władze usiłują chronić swoich własnych przewoźników.

Podczas dyskusji ministrów nad kabotażem dały o sobie znać obawy o „dumping socjalny”, czyli konkurencję ze strony przewoźników z tańszych krajów. Stąd ograniczenie prawa do kabotażu do trzech operacji. Zdaniem Francji, Włoch, Wielkiej Brytanii, a przede wszystkim Austrii jest jeszcze za wcześnie, by kabotaż stał się zjawiskiem powszechnym na europejskich drogach.

Polska, opowiadająca się za liberalizacją rynku, poparła kompromisową propozycję przygotowaną przez słoweńskie przewodnictwo. Orędownikami jak najszerszego kabotażu, poza nowymi krajami członkowskimi, były też Holandia, Belgia, Luksemburg, Portugalia, Irlandia i Dania.

Międzynarodowy przewóz towarów jest w UE zliberalizowany od 1992 roku. W 2013 roku Komisja Europejska ma przygotować raport, w którym oceni, czy są warunki do dalszej liberalizacji rynku przewozów krajowych, za czym opowiada się m.in. większość eurodeputowanych.

Czyste powietrze w regionie

Stan jakości powietrza w woj. świętokrzyskim jest dobry - wynika z ocen sporządzanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach.

Monitoring jakości powietrza w regionie jest jednym z zadań Inspektoratu. Na terenie województwa działa obecnie 18 stacji, a w nich łącznie 56 stanowisk pomiarowych, na których badane są poziomy stężenie następujących normowanych zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, pył zawieszony, tlenek węgla, benzen, ozon oraz ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren w pyłe zawieszonym.

Problem, nie tylko w skali województwa, ale także w skali całego kraju, stanowi pył zawieszony, a dokładniej, pył drobny o frakcji do 10 mikronów (PM10). Na terenie województwa zidentyfikowano obszary przekroczeń wymagające podjęcia działań naprawczych, z uwagi na przekraczanie średnio dobowego stężenia pyłu. Przekroczenia te występowały w 2005 i 2006 roku głównie w okresie zimowym, gdy zapotrzebowanie na ciepło wzrasta. Obszary przekroczeń w tych latach znajdowały się na terenie miast: Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski oraz Starachowice. Obecnie konieczność podejmowania działań naprawczych, niezbędnych do przywracania poziomów dopuszczalnych pyłu, dotyczy jedynie miasta Kielce, gdyż jakość powietrza w Ostrowcu i Starachowicach, tak jak na pozostałym obszarze województwa, jest zadowalająca.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza jest emisja antropogeniczna, na którą składa się emisja ze źródeł przemysłowych, technologicznych i energetycznych, niska emisja powierzchniowa z palenisk domowych oraz liniowa emisja związana z komunikacją.

Działaniami podejmowanymi na rzecz ochrony powietrza w województwie są modernizacje instalacji odpylania w największych zakładach energetyki i przemysłu cementowo-wapienniczego. Ograniczenie emisji niskiej z sektora bytowo - komunalnego realizowane jest województwie przede wszystkim poprzez racjonalizację gospodarki cieplnej, stosowanie w lokalnych kotłowniach paliw przyjaznych środowisku, a także bardziej restrykcyjne podejście odpowiednich służb do nielegalnego spalania odpadów w paleniskach węglowych. Na zmniejszenie emisji komunikacyjnej wpływ ma niewątpliwie realizacja inwestycji związanych z modernizacją dróg prowadzących do wzrostu przepustowości głównych tras komunikacyjnych, co skutkuje zmniejszeniem emisji spalin.

Dzięki działaniom podejmowanym w celu redukcji emisji większości zanieczyszczeń, w województwie na przestrzeni lat obserwuje się poprawę jakości powietrza. Z uwagi na obniżające się wartości norm, działania te muszą być kontynuowane, aby utrzymać jakość powietrza na obecnym poziomie.

„Moje boisko – Orlik 2012”

W ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” otwarto kompleks sportowy w Szewnie (gm. Bodzechów). Gośćmi specjalnymi uroczystości był minister sportu i turystyki Mirosław Drzewiecki oraz jego zastępcy: Zbigniew Pacelt i Tomasz Półgrabski.

Program finansowany jest ze środków rządowych, samorządu województwa oraz środków własnych gmi-

ny. Jak mówił minister Drzewiecki, projekt zakłada budowę ponad 2000 boisk w całej Polsce. – *To największy tego typu program w Europie, pomimo dużego wyzwania mamy zamiar wykonać go w całości przed upływem terminu* – zapowiadał minister.

Możliwości kompleksu, w skład którego weszły boisko piłkarskie ze sztuczną murawą oraz boisko do koszykówki i siatkówki, chwaliła także wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. – *Te boiska pozwolą zaprosić jak najwięcej młodych ludzi, aby rozwijali się zdrowo i co ważne będą dawały alternatywę do spędzania czasu w sposób wolny od uzależnień. Mam nadzieję, że będzie to także miejsce, w którym z orlików będą wyrastać orły* – powiedziała wojewoda.

Gmina Bodzechów to miejsce, w którym program realizowany jest pilotażowo, natomiast w całym województwie świętokrzyskim w projekcie bierze udział 14 gmin. We wrześniu podpisane zostały umowy pomiędzy wojewodą a gminami, jako beneficjentami, o dofinansowanie środkami pochodzącymi z budżetu państwa. Łącznie do samorządów z regionu świętokrzyskiego, biorących udział w programie, trafi ponad 4,3 mln zł.

„Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny”

Po wakacyjnej przerwie wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba, w ramach kampanii „Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny”, odwiedza uczniów szkół podstawowych i podopiecznych Środowiskowych Domów Samopomocy w całym regionie.

We wrześniu wojewoda odwiedziła już uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 7 w Skarżysku-Kamiennej oraz Szkoły Podstawowej nr 1 w Końskich. Dzieciaki wysłuchały porad na temat bezpieczeństwa, dowiedziały się na co należy uważać przebywając na drodze oraz gdzie dzwonić w razie jakiegokolwiek wypadku. Jak zwykle w pogadankach pomagali wojewodzie policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego KWP w Kielcach, byli również funkcjonariusze z lokalnych komend policji. Wszyscy uczniowie obejrżeli również filmy szkoleniowe oraz otrzymali od wojewody światełka odblaskowe.

Po wizytach w szkołach wojewoda odwiedza podopiecznych Środowiskowych Domów Samopomocy. – *Pamiętajcie Państwo, że kierowcy także popełniają błędy, dlatego musicie być zawsze uważni i przede wszystkim widoczni. Dlatego proszę Was noście elementy odblaskowe, które mogą nawet uratować życie* – apelowała wojewoda. Wszyscy otrzymali opaski odblaskowe oraz torby na zakupy ze specjalnymi odblaskowymi nadrukami.

Kolejne spotkania odbędą się we Włoszczowie.

Kulturalny eksport

Bard Ponidzia

„Jako świe-
żo upieczony
absolwent
Państwowego
Studium
Kulturalno-
-Oświatowe-
go w Krośnie,
pojawilem się
w Kielcach
w 1973 roku
i trafiłem
pod skrzydła
ówczesnego
szefa Wy-

działu Kultury Urzędu Miejskiego Ryszarda Miernika. Wkrótce trzema wierszami zadebiutowałem na łamach Słowa Ludu, a był to okres, kiedy w Kielcach rodziły się wspaniałe inicjatywy wydawnicze (Bazar poetycki, Zeszyty Kieleckie, Biblioteka Przemian). Nie sposób wymienić wszystkich ludzi o wielkich sercach i talentach, z którymi przesiadywałem częstokroć: w „Klubie Dziennikarza”, „U Sołtyków”, w „Dziurce” teatralnej czy w piwniczce Słowa Ludu. Miejscem gawęd, spotkań bywały pracownie plastyków czy ośrodek rzeźbiarski „Na wietrzni” – wspomina Adam Ochwanowski.

Bard Ponidzia, wędrowiec, odkrywca labiryntu ludzkiej duszy. W słowach najprostszych potrafi wyrazić nawet najbardziej zawile elementy egzystencji człowieka. Skrywa pod szatą słów życiowe prawdy, często w sposób żartobliwy, ale i zgryźliwy czy rubaszny.

Szczególne miejsce w dorobku literackim artysty zajmuje tom „Siedem wierszy głównych” – poetycka zaduma nad własnym życiem, swego rodzaju terapia na przeciwności losu. Burzliwa, pełna romantycznego zrywu młodość, trudny okres „peereleowskiej” Polski, płodne lata w Ameryce czy w końcu zaduma nad śmiercią Zbyszka Nosala, „ojca chrzestnego” poezji Ochwanowskiego – tak właśnie wygląda autobiograficzny poemat przesycony najprostszymi prawdami, radością i bólem zarazem.

Najwięksi krytycy wypowiadają się niezwykle ciepło o twórczości Adama Ochwanowskiego, widzą w niej silny związek literata z ukochaną ziemią świętokrzyską, której nigdy nie zamieni na żadne pieniądze. Ochwanowski jest twórcą niezwykle płodnym. Począwszy od lat początku lat 80-tych nie zwalnia tempa. Z zadziwiającą lekkością i wyczuciem tworzy kolejne dzieła. W 1997 roku, za tom „Północ” został mianowany do „Paszportu Polityki”, a „Wigilia Apokalipsy” zagościła na deskach Teatru Bagatela w Krakowie.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Stara Kuźnica

W miejscowości tej, położonej niedaleko Końskich, znajduje się unikalny zabytek techniki. Jest tu jedyna w Polsce, znakomicie zachowana w pierwotnej postaci kuźnica z miechami i młotem, które napędzane są przez czynne koło wodne.

Wieś po raz pierwszy wymieniana jest w aktach z 1662 r. W 1838 r. należała ona do dóbr Nieświń. W tym też roku została częściowo zmodernizowana przez przebudowę pieca. Po 1860 r. współpracowała z wielkim piecem hutniczym, który został wybudowany w jej pobliżu i z przerwami funkcjonował do 1893 r. W XX w. jej funkcja ograniczyła się do przekuwania złomu żelaznego na drobne narzędzia rolnicze i artykuły gospodarstwa wiejskiego, przede wszystkim lemiesz i siekiery. Od 1957 r. jest nieczynna. Obecnie odrestaurowano ją i jako terenową placówkę Muzeum Techniki NOT udostępniona jest zwiedzającym. Kuźnica wodna w Starej Kuźnicy usytuowana nad rzeką Młynkowską, lewym dopływem Drzewiczki, zachowała swe historyczne rozplanowanie przestrzenne.

Najstarsze urządzenia hydrotechniczne to drewniane urządzenie piętrzące w postaci stawidła z drewnianym korytem prowadzącym spiętrzone wody na, także drewniane, koło wodne. Zastosowany do podnoszenia stawidła prosty system dźwigni naciskowych, obsługiwanych z wnętrza zakładu umożliwiało kuźnikowi dostosowanie przepływu wody do potrzebnej w danej chwili pracy młota. Młot naciskowy, sprzężony z kołem wodnym, uderzał rytmicznie w kowadło. Ten typ młota przywędrował do nas najprawdopodobniej na przełomie XVII i XVIII w. z Niemiec.

Równie cennym elementem wyposażenia kuźnicy są drewniane miechy skrzynkowe, które formą swą nawiązują do znanych z inwentarzy osiemnastowiecznych drewnianych miechów prostokątnych. Miechy poruszane są energią wody przenoszoną specjalną drewnianą rynną na koło wodne usytuowane wewnątrz kuźnicy. W kuźnicy zachowały się jeszcze: ręczne nożyce do cięcia blachy, kamienny toczak do ostrzenia wyprodukowanych narzędzi i piec grzewczy, pospolity intruz wśród tak szacownych zabytków, oraz obcegi, szczypce i inne drobne narzędzia kowalskie.

Więcej: www.powiat.konskie.pl

Warto przeczytać

Krzyż Niepodległości

„Krzyż i Medal Niepodległości zostały ustanowione rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 29 października 1930 roku o *Krzyżu i Medalu Niepodległości*, w celu „odznaczenia osób, które zasłużyły się czynnie dla niepodległości Polski”.

Książkę otrzymałam od autora. Zanim to jednak nastąpiło, poznałam w pierw sympatycznego starszego pana, do którego wszyscy zwracali się z ogromną rewerencją. Zdarzyło się to na Dymarkach w Nowej Słupi. Z większą jeszcze atencją goście zwracali się do odkrywcy Dymarek – profesora Bielenina. Okazało się, że obaj panowie to duet nierozdzielny - odkrywca i oblatywacz. Kazimierz Bielenin to uznany europejski autorytet w zakresie pradziejowej metalurgii żelaza i zarazem wieloletni badacz starożytnego hutnictwa świętokrzyskiego.

Kim zaś jest jego kolega-oblatywacz? Okazuje się, że to chodząca legenda, znany żołnierz dwóch armii, dwukrotny uciekinier z Syberii, uczestnik wojny z Niemcami w marynarce wojennej Armii Czerwonej i absolwent Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Dęblinie. I wówczas otrzymałam od Pana Franciszka książkę-sagę, książkę-rzekę, której historia rozpoczyna się 17 września 1939 roku o godzinie czwartej rano. Książka napisana w formie monologu, który autor snuje poprzez lata swego życia. Niezwykle skondensowana

forma opowieści powoduje, że czujesz się czytelniku bombardowany zdarzeniami, obrazami, zwrotami akcji.

Autoportret historyczny rozpoczyna się wybuchem wojny polsko-bolszewickiej, a nasz bohater ma kilkanaście lat. Na młodego człowieka, którego ojciec musiał uciekać przed bolszewikami, spadła ogromna odpowiedzialność za rodzinę – matkę i młodszego brata. Losy młodego Franciszka potoczyły się jednak inaczej – pędziły go, poprzez dramatyczne zbiegi wydarzeń, ku coraz większym zawirowaniom. Najpierw pomoc w uwolnieniu uwięzionych jeńców, potem zatrzymanie, zsyłka, ucieczka, ciężka praca, ponownie zsyłka i trudne starania o uznanie polskiego pochodzenia, wcielecie do Armii Czerwonej, walka z Niemcami, ucieczka do Polski, zmiana nazwiska, służba w Wojsku Polskim. Starczyłoby na kilka życiorysów. Wszystko opowiedziane bardzo spokojnie, czasem beznamytnie, w sposób nieco anachroniczny - ale to jakby formuła wymyślona dla tej historii. Do tego sztambucha wielkich czynów dodać należy pionierskie oblatywanie na Górach Świętokrzyskich, którego efektem jest odkrycie dymarek. Stąd obecność Pana Kamińskiego na Dymarkach i mój z nim kontakt. Kontakt z autorem tych wspomnień utwierdza wrażenie, że prawdziwa wartość nie żąda i nie domaga się oklasków – sama lśni jak brylant.

Bożentyna Pałka-Koruba
Wojewoda Świętokrzyski

Warto posłuchać

Metalowe serca

„Metal Heart” z niesamowitym gitarowym solo z fragmentem „Dla Elizy” Ludwiga van Beethovena to chyba ich najbardziej rozpoznawalny utwór. Widzom dawniejszej (tej dwukanałowej jeszcze) telewizji zespół ten

kojarzy się zapewne z często odtwarzanym teledyskiem do „TV War” ze znakomitej płyty „Russian Roulette”, nakręconym z użyciem co najmniej dwudziestu kamer.

Niemiecki Accept to kapela, która zostawiła po sobie trwałe ślady na scenie heavy metalowej. To kawał dobrego grania, szczególnie na ich pierwszych albumach, które powinny być lekturą obowiązkową dla każdego fana tego typu muzyki. Ich twórczość to jakby fundament gatun-

ku, oczywiście obok takich sław jak Judas Priest czy Iron Maiden.

Accept powstał we wczesnych latach 70-tych, a założycielem zespołu był obdarzony wyjątkowym głosem Udo Dirkschneider. W 1979 ukazała się ich debiutancka płyta - „Accept”. Sukces przyszedł jednak dopiero w latach 80., wraz z płytami „I’m A Rebel”, „Breaker” i „Restless And Wild”. Swoją wysoką pozycję na muzycznej scenie grupa przypieczętowała albumami „Balls To The Wall”, „Metal Heart” i wspomnianym już „Russian Roulette”. W końcu lat 80-tych odszedł z zespołu wokalista Udo Dirkschneider i założył własną grupę U.D.O. (z którą gra do dziś). Kilka lat później Accept reaktywował się z Udo jako wokalistą. Nagrali jeszcze kilka płyt, a swą działalność zakończyli w 1997 roku.

Accept to główny ambasador złotej epoki heavy metalu. Wszystkich, którzy nie stronią od mocniejszego grania, zachęcam do wczucia się w rytm ich metalowego serca.

Piotr Żołądek
Wicewojewoda Świętokrzyski

Co, gdzie, kiedy?

III Przegląd Sztuk Teatralnych „Forma”

11 – 19 października

Miejsce: Kieleckie Centrum Kultury, pl. Moniuszki 2b

Informacje: 041 344 40 32, 041 344 40 33

Kolejna już edycja Przeglądu, który na stałe wpisał się w kalendarz imprez kulturalnych naszego regionu. FORMA to nie tylko teatr, ale także muzyka i spotkania ze znakomitymi gości.

Franciszek Maśluszczak - Akwarela

17 października, godz. 18

Organizator: Galeria Sztuki Współczesnej „Winda”, pl. Moniuszki 2b

Informacje: 041 344 40 32 w. 262

Franciszek Maśluszczak ukończył warszawska ASP. Jest wykładowcą na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej. Zajmuje się malarstwem, grafiką i rysunkiem. Jego malarstwo jest, z założenia metaforyczne; maluje ludzi o zdeformowanych proporcjach, na tle odrealnionego pejzażu.

Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Literatury Współczesnej 19 października

Miejsce: Miejskie Centrum Kultury, Ostrowiec Świętokrzyski,
ul. Siennieńska 54

Informacje: 041 247 65 80

Do konkursu dopuszczone zostały dowolne utwory ze współczesnej literatury polskiej i obcej, w przekładzie na język polski. Ocena wykonawców odbędzie się w formie jawnej dyskusji po występach, a dotychczasowy plebiscyt publiczności będzie dotyczył wyłącznie „Nagrody Publiczności”.

Koncert Michała Bajora

19 października, godz. 18

Miejsce: Wojewódzki Dom Kultury, Kielce, ul. Ściegiennego 6

Informacje 041 361 27 37, 041 361 26 92

Artysta będzie promował nową, jubileuszową płytę pod nazwą „Inna Bajka”. Nowa płyta, to zwieńczenie ostatnich zainteresowań muzycznych artysty o bardzo zróżnicowanym repertuarze. Wiele piosenek zapewne zaskoczy publiczność. będzie między innymi: flamenco, bossa nova, samba i bolero. Na płycie znajdują się między innymi teksty Andrzeja Poniedziałkiego oraz wiersze Jonasza Kofty.

XVII Międzynarodowy Festiwal Jeuneses Musicales

23 października, godz. 18

Miejsce: Filharmonia Świętokrzyska, Kielce, pl. Moniuszki 2b

Informacje: 041 368 11 40, 368 05 01

W programie są m. in. uwertura do opery „Wesele Figara” Mozarta, arie operowe Pucciniego, Verdiego i Donizettiego oraz utwory Rachmaninowa i Schuberta.

Przepisy kulinarne

Prezentujemy kolejne przepisy przygotowane na ogłoszony przez wojewodę konkurs „Świętokrzyska potrawa świąteczna”.

Sernik kozi świąteczny

Składniki

Ciasto (kruche): 3 szklanki mąki tortowej, łyżeczka proszku do pieczenia, 3/4 szklanki cukru, 5 całych jaj, 25 dag masła lub margaryny „Palma”, szczypta soli do smaku

Masa: 1,5 kg sera koziego, 10 jajek, 1 kostka masła lub margaryny, 1 budyń śmietankowy, łyżka mąki pszennej, 1,5 szklanki cukru, płaska łyżeczka proszku do pieczenia, bakalie (skórka pomarańczowa, rodzynki, śliwki suszone), esencja cytrynowa lub pomarańczowa, powidła śliwkowe.

Sposób przygotowania: Mąkę przesiać, wymieszać z proszkiem i szczyptą soli. Margarynę szybko posiekać nożem wraz z mąką, dodać pół szklanki cukru oraz 5 żółtek. Wyrobić ciasto, rozłożyć równomiernie na natłuszczonej brytfannie, nakłuć widelcem i wstawić do lodówki na pół godziny.

Masa serowa: Utrzeć w makutrze masło z jedną szklanką cukru, dodając po jednym żółtku. Dalej ucierając dodawać ser kozi, budyń i mąkę wymieszana z proszkiem do pieczenia. Następnie dodać bakalie obtoczone w mące i esencję. Ubić pianę z białek i pozostałym cukrem i delikatnie wymieszać z masą serową.

Schłodzone ciasto posmarować powidłami śliwkowymi, rozprowadzić masę serową. Ubić pianę z pozostałych (od ciasta) 5 białek i cukru i wyłożyć na wierzch sernika. Piec godzinę w temp. 180°C.

Przepis przygotowany przez Tedozję i Stanisława Krauze z Jeżowa (gm. Końskie)

„Kaszoki” - kotlety z grzybów

Składniki: 30 dag kaszy jaglanej, 3 jajka surowe, 10-20 dag grzybów suszonych, 2 cebule, sól i pieprz do smaku, olej rzepakowy.

Sposób przygotowania: Kaszę ugotować, połowę przepuścić przez maszynkę. Dodać 2 cebule podsmażone na oleju, posiekane grzyby, 3 jajka surowe, sól i pieprz do smaku. Wyrobić masę (jeśli konsystencja masy jest zbyt rzadka, można dodać bułki tartej). Formować nieduże okrągłe kotlety, otaczać w tartej bułce, smażyć na żółto - brązowy kolor. Podawać z surówką z kapusty kiszanej i sosem grzybowym zrobionym na wywarze z grzybów. Kotlety można robić również z kaszy jęczmiennej lub gryczanej.

Przepis przygotowany przez Wiesławę Adamczyk z Koła Gospodyń Wiejskich w Ratajach